

Ficq & Partners Advocaten
t.a.v. Bénédicte Ficq
Falckstraat 15-29
1017 VV Amsterdam

Datum: 4 maart 2024
Betreft: aangifte Tata Steel en Harsco

Geachte mevrouw Ficq,

Stichting Greenpeace Nederland wil zich hierbij graag melden als mede-aangever bij de aangifte die u op 19 mei 2021 namens aangevers heeft gedaan tegen de verantwoordelijke leidinggevenden van Tata Steel en Harsco.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft in september 2023 onomstotelijk aangetoond dat omwonenden gezondheidsschade ondervinden door de uitstoot van schadelijke stoffen door Tata Steel.¹ Recentelijk concludeerde de Expertgroep Gezondheid IJmond onder leiding van hoogleraar geneeskunde Marcel Levy dat dit onderzoek een onderschatting is van de werkelijke gezondheidsschade veroorzaakt door Tata Steel.² Een rapport van NIVEL constateerde in 2021 een waaier aan gezondheidsproblematiek in de IJmond, van hoofdpijn tot kanker.³ Het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL) constateerde dat longkanker in de gemeenten direct rondom Tata Steel tot 51% vaker voorkomt.⁴ In september 2023 bleek uit archiefonderzoek dat Tata Steel al in 1975 wist dat er hoge concentraties kankerverwekkende stoffen in de lucht aanwezig waren op en rond het fabrieksterrein. Tata Steel deed het opduiken van dit bijna 50 jaar oude rapport af als 'interessant voor geschiedkundigen.'⁵

Naast schade aan de volksgezondheid, zorgt de uitstoot van stikstof door Tata Steel voor schade aan de natuur. Tata Steel is met afstand de grootste bron van stikstof in Nederland.⁶ En eveneens met afstand de grootste bron van CO₂. Dit draagt bij aan klimaatverandering, waar vooral mensen in Zuidelijke landen, die nauwelijks hebben bijgedragen aan het klimaatprobleem, zeer nadelige gevolgen van ondervinden, zoals droogte, overstromingen en hittestress.

¹ RIVM 2023, [De bijdrage van Tata Steel Nederland aan de gezondheidsrisico's van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving](#)

² Expertgroep Gezondheid IJmond, 28 februari 2024, https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2024D07088&did=2024D07088

³ NIVEL 2021, [Gezondheidsproblemen in de regio IJmond; een verkenning](#)

⁴ IKNL 2020, [Longkanker in de gemeente Beverwijk](#)

⁵ <https://nos.nl/artikel/2491152-vervuilde-lucht-rondom-tata-steel-al-in-1975-gemeten-blijkt-uit-opgediept-rapport>

⁶ Rijksoverheid 2022, [Top-100 stikstofoxiden-bronnen](#)

Stichting Greenpeace Nederland voert als milieuorganisatie al geruime tijd campagne tegen de schadelijke uitstoot van Tata Steel in de IJmond. Samen met omwonendenorganisatie Frisse Wind.Nu houden wij de meest vervuilende onderdelen, de kooksfabrieken, met camera's in de gaten.⁷ Illegale uitstoot door 'rauwe kooks', die wij geregeld waarnemen, melden wij bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Wij schrijven brieven, stellen petities op en praten met bestuurders. Ook voeren wij actie als dat nodig is. Onze belangrijkste eisen zijn dat Tata Steel de 52 jaar oude kooksfabriek 2 in 2025 sluit en de 42 jaar oude kooksfabriek 1 voor 2030. Tata Steel weigert dit echter tot op heden toe te zeggen. Stichting Greenpeace Nederland ziet alleen een toekomst voor Tata Steel in de IJmond als het de gezondheid, de natuur en het klimaat niet langer schaadt.

In de maatschappelijke en politieke discussie over de vervuiling door Tata Steel en Harsco gaat het meestal over de rol van de overheid en het bestuurlijke domein van wetten, vergunningen, richtlijnen en uitstootnormen. Echter, de schadelijke uitstoot van Tata Steel en Harsco, en de daardoor veroorzaakte gezondheidsschade voor omwonenden én werknemers zijn in de eerste plaats het directe gevolg van investeringsbeslissingen die werden gemaakt op directieniveau door leidinggevenden bij Tata Steel en Harsco zelf. Een directie besluit om geboekte winst niet in te zetten ten behoeve van verlaging van schadelijke uitstoot van het productieproces waarmee die winst is behaald, is een besluit om derden onnodig en opzettelijk bloot te stellen aan een verhoogd risico op gezondheidsschade. Het is ook een besluit om de natuur onnodig en opzettelijk te beschadigen. Stichting Greenpeace Nederland acht dit samen met mede-aangevers onrechtmatig op grond van artikel 173a van het Wetboek van Strafrecht.

Daarom vraag ik u om mede namens Stichting Greenpeace Nederland bij het Openbaar Ministerie aangifte te doen tegen de verantwoordelijke leidinggevenden van Tata Steel en Harsco voor het opzettelijk en wederrechtelijk in de lucht, bodem of oppervlaktewater brengen van schadelijke stoffen waardoor gevaar voor de openbare gezondheid te duchten is.

Met vriendelijke groet,

Andy Palmen,
Directeur Stichting Greenpeace Nederland

⁷ www.spotdegifwolk.nl